

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ: Факултет безбједносних наука

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ

о пријављеним кандидатима за избор наставника у звање

I. ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке:
Одлука Сената Универзитета у Бањој Луци, број: 01/04-3.2127/23. од дана
26.09.2023. године

Ужа научна/умјетничка област:
Безбједносне науке

Назив факултета:
Факултет безбједносних наука

Број кандидата који се бирају
1 (један)

Број пријављених кандидата
1 (један)

Датум и мјесто објављивања конкурса:
18.10.2023. године у дневном листу Глас Српске, Бања Лука и интернет страница
Универзитета у Бања Луци, доступно на:
<https://www.unibl.org/sr/vesti/2023/10/konkurs-za-izbor-nastavnika-i-saradnika-na-univerzitetu-u-banjoj-luci>

Састав комисије:

- а) Проф. др Дане Субошић, редовни професор на Криминалистичко - полицијском универзитету у Београду, ужа научна област Организација полиције, предсједник комисије;

- б) Проф. др Предраг Ћеранић, ванредни професор на Факултету безбједносних наука Универзитета у Бања Луци, ужа научна област Безбједносне науке, члан и
- в) Проф. др Велибор Лалић, ванредни професор на Факултету безбједносних наука Универзитета у Бања Луци, ужа научна област Безбједносне науке, члан.

Пријављени кандидати

1. Др Дражан Еркић

II. ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први кандидат

а) Основни биографски подаци :

Име (име оба родитеља) и презиме:	Дражан (Петар и Ковиљка) Еркић
Датум и мјесто рођења:	31.01.1976. године, Тузла
Установе у којима је био запослен:	Министарство унутрашњих послова Републике Српске: <ul style="list-style-type: none"> - Од 26.06.1995. до 01.10.1996. године - Полицијска станица Зворник - Од 04.06.2001. до 14.07.2002. године - Центар јавне безбједности Зворник - Од 15.07.2002. до 14.05.2010. године - Полицијска станица Зворник - Од 15.04.2010. до 31.10.2013. године - Јединици за подршку Зворник - Од 01.11.2013. до 14.04.2015. године – Полицијска станица за безбједност саобраћаја Зворник - Од 15.04.2015. до 20.08.2019. године - Полицијска станица Осмаци - Од 21.08.2019. до 19.10.2023. године - Сектора полиције у Полицијској управи Зворник - Од 20.10.2023. године и даље Полицијска станица Зворник.
Радна мјеста:	<ul style="list-style-type: none"> - Полицајац у Полицијској станици Зворник (1995-1996.); - Приправник са ВСС у Центру јавне безбједности Зворник (2001-2002.); - замјеник командира у ПС Зворник (2002-2004.); - командир у ПС Зворник (2004-2010);

	<ul style="list-style-type: none"> - вршилац дужности Начелника Станице јавне безбједности Зворник (2004-2005.); - командир у Јединици за подршку Зворник (2010-2013.); - командир Полицијске станице за безбједност саобраћаја Зворник (2013-2015.); - замјеник командира у ПС Осмаци (2015-2016.); - командир ПС Осмаци (2016-2019.); - начелник Сектора полиције у Полицијској управи Зворник (2019-2023.); и - командир Полицијске станице Зворник у ПУ Зворник од 20.10.2023. године и даље.
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима:	

б) Дипломе и звања:

Основне студије	
Назив институције:	Полицијска академија Београд
Звање:	Дипломирани официр полиције
Мјесто и година завршетка:	Београд, фебруар, 2001.
Просјечна оцјена из цијелог студија:	7,46
Постдипломске студије:	
Назив институције:	Факултет политичких наука, Универзитет у Сарајеву
Звање:	Магистар политологије усмјерење безбједносне (сигурносне) и мировне студије
Мјесто и година завршетка:	Сарајево, март, 2012.
Наслов завршног рада:	„Полиција у борби против неовлашћене производње и промета опојних дрога у Босни и Херцеговини“
Научна/умјетничка област (подаци из дипломе):	Безбједносне (сигурносне) студије – Национална безбједност (сигурност) и демократско друштво
Просјечна оцјена:	8,25
Докторске студије/докторат:	
Назив институције:	Факултет политичких наука, Универзитет у Сарајеву
Мјесто и година одбране докторске дисертација:	Сарајево, мај, 2018.

Назив докторске дисертације:	„Савремени безбједносни изазови у локалним заједницама“
Научна/умјетничка област (подаци из дипломе):	Безбједносне и мировне студије Просјечна оцјена: 8,89
Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање, година избора)	

в) Научна/умјетничка дјелатност кандидата

Радови прије посљедњег избора/реизбора
(Навести све радове сврстане по категоријама из члана 19. или члана 20.)

Оригинални научни рад у водећем научном часопису међународног значаја (чл. 19, став 7).

Милић Ненад, Ђурђевић Зоран, Мијалковић Саша, **Еркић Дражан**: „*Identifying Street Hotspots Using a Network Kernel Density Estimation*“ (Идентификовање уличних врућих тачака коришћењем процјене густине мрежног језгра“), *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, letnik 71, leto 2020, številka 4, str. 257-272, Љубљана, Словенија, UDC:343,9.

Часопис *Revija za kriminalistiko in kriminologijo* налази се у међународној цитатној бази Web of Science (WoS), реферисан је у цитатном индексу Social Science Citation Index (SSCI).

Полиција је кроз историју посвећивала своју пажњу локацијама са високом учесталашћу злочина и/или нерета. Ови напори су постали систематичнији од увођења полиције на врућим тачкама 1990-их. Велики број истраживања спроведених у последње три деценије показао је да фокусирање полицијских ресурса на места где је концентрисан криминал (вруће тачке) може имати позитивне превентивне ефекте. Ако жаришта криминала нетачно одражавају просторни образац криминала, (интензивне) криминалне активности можда неће привући пажњу полиције. Напредак дисциплине мапирања злочина, подстакнут развојем информационих технологија (нпр. ГИС) и просторне статистике, омогућио је криминалистичким аналитичарима да прецизније него раније идентификују жаришта. Да би идентификовали жаришта, криминалистички аналитичари користе просторне статистичке методе које су засноване на претпоставци 2-Д хомогеног еуклидског простора. Међутим, у урбаном окружењу, улична мрежа може значајно утицати на узорковање криминала. Злочин може бити концентрисан дуж улица, формирајући линеарне жаришта. Када се анализира таква линеарна дистрибуција, претпоставка о хомогености 2-Д простора, која је својствена „традиционалним“ просторним статистичким методама, могла би довести до погрешног закључка. Да би се ово избегло, ове методе треба проширити на мрежни простор. Овај рад објашњава специфичности просторне анализе у мрежном окружењу и њен значај за праксу анализе криминала. Коначно, у овом раду је примењено проширење мреже једне од најпопуларнијих метода идентификације врућих тачака, методе процене густине језгра (КДЕ). Упоредјујући мрежне и планарне КДЕ излазе, аутори су закључили да КДЕ заснован на мрежи омогућава тачнију идентификацију линеарних врућих тачака, што резултира ефикаснијим распоређивањем ресурса.

(чл. 19, став 8).

9 бодова

Оригинални научни рад у водећем научном часопису међународног значаја (чл. 19, став 7).

Баљак Мирослав, **Еркић Дражан**: „Терористичке организације и самоубилачки напади“, Институт за српску културу, гласник Баштина, Приштина - Лепосавић, волумен 32, свеска 56, 2022, стр. 161-169, УДК 323.285 343.341

Часопис *Баштина* је реферисан у цитатној бази ERIH PLUS и DOAJ.

Терористичке организације, наравно, нису прве организоване терористичке групе са којима се човечанство сусрело. Порекло организованог терористичког деловања се, као што је познато, налази у далекој прошлости. Оне, такође, неће бити ни последње, јер ће услови који на директан начин утичу на појаву организација овог типа, као што су политичка и економска криза, нажалост, и у будућности бити инхерентни великом броју држава у свету. Поједине терористичке организације, као и други слични субјекти који примењују самоубилачки тероризам приступају планирању и организовању самоубилачких напада терориста са великом озбиљношћу и развијајући посебну самоубилачку тактику. При томе уврштавају самоубилачки тероризам као посебан облик борбе који има огроман значај.

(члан 19, став 9).

12 бодова

Научни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у цјелини (члан 19. став 15).

Божанић Дарко, Јуришић Драгиша, **Еркић Дражан**: *LBWA - Z- Mairca model supporting decision making in the army (LBWA - Z – Mairca модел који подржава доношење одлука у војсци)*, Operational Research in Engineering Sciences: Theory and Applications, 2020, 3 (2), 87-110, DOI: 10.31181/oresta2003087b, ISSN 2620-1607.

У раду је представљен хибридни модел LBWA – Z – Mairca модел који се користи као подршка доношењу одлука при избору локације логора (камског простора), а који има улогу да појединцима и јединицама војске обезбеди редовне услове живота и рада. на терену, односно у условима ван касарне. У раду су дефинисани и објашњени критеријуми који утичу на избор логора (логорског простора), а за дефинисање тежинских коефицијената критеријума коришћена је LBWA метода. Користећи MAIRCA метод, који је модификован са 3-бројевима, изабрана је најбоља алтернатива. У завршној фази развоја модела врши се анализа осетљивости и упоређују се резултати добијени развијеним моделом са резултатима добијеним применом других метода и њиховим различитим модификацијама.

(члан 19. став 15).

5 бодова

Еркић Дражан: „Утицај савремених безбједносних изазова на стање локалних заједница у процесу глобализације“, 10. Међународна зnanствено-стручна конференција „Дани кризног управљања“, Велика Горица, 24-26.05.2017. године, Зборник радова, стр. 444-457/2017, УДК 351.78(1-2)

Стање безбједности локалних заједница одувјек је било у фокусу интересовања не само органа и служби који се баве безбједношћу, него и јавности уопште. То интересовање оправдава чињеница да се на нивоу локалне заједнице најдиректније остварују права и интереси људи загарантована уставом, законом и другим позитивно - правним прописима. Та права и интереси не рјетко буду ускраћена или угрожена, а посебно данас у 21. вијеку услед све учесталијих утицаја савремених безбједносних изазова насталих прије свега у процесу глобализације. Овај рад указује на значај безбједности локалне заједнице услед савремених безбједносних изазова у глобализацијском свијету, као и рефлексија тог стања на систем безбједности државе. Такође, у контексту значаја безбједности локалне заједнице у процесу глобализације указаће се и на неопходност одговорног ангажовања суплементарних субјеката безбједности који дјелују на локалном нивоу, а чија је улога веома битна са аспекта безбједности.

(члан 19, став 15).

5 бодова

Еркић Дражан, Драгутиновић Станислав: „Насиље у спорту као сегмент угрожавања безбједности“, Трећа међународна научна конференција Друштвене девијације, Зборник радова „не насиљу – јединствен друштвени одговор“, Центар модерних знања, Бања Лука, 2018, стр. 233-240, УДК:316.647.3:796 DOI:10:7251/CMZ1803233E

Насиље као социолошки и безбједоносни феномен одувјек је било интересантно за људе, али и за многобројне истраживаче. Посматрано у контексту настанка првих људских заједница да се примјетити да је насиље било вјерни пратилац човјека, јер је човјек по природи насилно биће. Човјек се ни у данашњем савременом добу није могао ријешити насиља, шта више насиље данас у свијету добија одлику универзалног и планетарног феномена који све више угрожава човјека и друштво у цјелости. Посебан облик угрожавања безбједности се види кроз све изражајније насиље у спорту, праћено масовним нередима у којима је на сцени све учесталија материјална штета по спортске и друге објекте, тјелесне повреде људи, па чак и повреде са смртном последицом. Поред наведених разлога насиље и данас добија на значају, јер се све више младих људи (омладина) појављују као актери који непосредно учествују у насиљу на спортским догађајима. Модерно друштво налази се пред нимало лаким безбједоносним изазовом, покушавајући изнаћи најадекватније мјере у спречавању насиља у спорту, али исто тако указаће се и на неопходност превентивног дјеловања органа и служби у спречавању насиља на спортским догађајима.

(члан 19, став 15).

5 бодова

Баљак Мирослав, **Еркић Дражан**: „Међународноправна заштита цивила у оружаним сукобима“, IV Међународна научна конференција друштвене девијације „Положај маргинализованих група у друштву“, Центар модерних знања, Бања Лука, 31.05.-01.06.2019., стр. 566-575, УДК:341.3:341.24 DOI:10.7251/ZCMZ0119566B

Женевске конвенције и допунски протоколи према ставу савремене доктрине и одлукама међународних правосудних тела представљају део обичајних права и као такве обавезујуће су чак и за оне државе које их нису потписале. Проблем око њихове примене настаје у ситуацијама када је немогуће утврдити на кога је неопходно применити одређену норму или ко је одговоран за кршење одређене норме. Појавом нових учесника у оружаним сукобима додатно се компликује ова ситуација. Извори права у овој области поставили су добар темељ за заштиту, али ипак сва ова правила остају просто слово на папиру ако се не спроведе адекватна заштитна поштовања ових права. Заштита се остварује кроз неколико механизма. Један од тих механизма јесте гоњење оних лица која су прекршила ова правила.

(члан 19, став 15).

5 бодова

Радови послје последњег избора/реизбора

(Навести све радове, дати њихов кратак приказ и број бодова сврстаних по категоријама из члана 19. или члана 20.)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 41

г) Образовна дјелатност кандидата:

Образовна дјелатност прије последњег избора/реизбора

(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) сврстаних по категоријама из члана 21.)

Образовна дјелатност послје последњег избора/реизбора

(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) и број бодова сврстаних по категоријама из члана 21.)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА:

д) Стручна дјелатност кандидата:

Стручна дјелатност кандидата прије последњег избора/реизбора

(Навести све активности сврстаних по категоријама из члана 22.)

Стручна књига издата од стране домаћег издавача:

(члан 22, став 2).

Дражан Еркић: *ЗЛУПОТРЕБЕ ОПОЈНИХ ДРОГА*, издавач „Еурографика“, Зворник, 2012. године, штампарија Nely Лозница, ISBN 978-99955-624-7-2, COBIS.BH-ID 3291416.

У књизи је представљен теоријски осврт на злоупотребу опојних дрога кроз историју, врсте опојних дрога, начин њихове употребе и злоупотребе, путеве кријумчарења дроге, мјере и радње у борби против злоупотребе опојних дрога, као и улога полиције у спречавању свих облика злоупотребе опојних дрога у Босни и Херцеговини.

(члан 22, став 2).

3 бода

Дражан Еркић: *БЕЗБЈЕДНОСНИ МЕНАџМЕНТ*, издавач „Еурографика“, Зворник, 2013. године, штампарија Еурографика Зворник, ISBN 978-99955-624-8-9, COBIS.BH-ID 3567128.

У овој књизи обрађује се развој менаџмента и безбједносног менаџмента кроз историју, појмовна анализа, указује се на значај функција безбједносног менаџмента, кроз праћење, процјењивање, планирање, организовање, додјелу задатака, контролу, анализу и извјештавање. Такође, разматрају се нивои безбједносног менаџмента и значај безбједносних менаџера у систему безбједности.

(члан 22, став 2).

3 бода

Дражан Еркић: *КРИМИНАЛИСТИКА*, издавач „Еурографика“, Зворник, 2014. године, штампарија Еурографика Зворник, ISBN 978-99955-803-1-5, COBIS.RS-ID 4173336.

Књига Криминалистика обрађује појмовну анализу значајних појмова у вези са криминалистиком и криминалом, указује се на значај грана криминалистике (криминалистичку тактику, технику, методичку), практично поступање код вршења истаржних радњи, указује се и на значај начела и златних питања криминалистике, творце криминалистике, оперативне тактичке и техничке мјере и радње, као и међународну сарадњу кроз стручна тијела, прије свих Интерпол и еуропол.

(члан 22, став 2).

3 бода

Дражан Еркић: *КОРПОРАТИВНА БЕЗБЈЕДНОСТ*, издавач: Факултет за пословне студије и право (ФПСП), Универзитет „Унион-Никола Тесла“ у Београду, Београд, 2021. године, штампарија SaTCIP д.о.о., Врњачка Бања, ISBN 978-86-6102-042-1, COBISS.SR-ID 48134665.

У књизи је представљен историјски контекста развоја корпорације, дата је јасна појмовна анализа корпорације, безбједности и корпоративне безбједности. Обрађен је правни оквир поступања сектора корпоративне безбједности, затим обрађен је корпорацијски криминал у корпорацијама, управљање корпорацијом у случају криза и ванредних ситуација, те указује се на значај проактивних и реактивних мјера које се

предузимају у корпорацији у циљу безбједности запослених, имовине и пословања корпорације.

(члан 22, став 2).

3 бода

Дражан Еркић: *СУПЛЕМЕНТАРНИ СУБЈЕКТИ БЕЗБЈЕДНОСТИ У ЛОКАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ*, издавач: Факултет за пословне студије и право (ФПСП), Универзитет „Унион-Никола Тесла“ у Београду, Београд, 2022. године, штампа NNK International, Beograd, ISBN 978-86-6102-058-2, COBISS.SR-ID 57202697.

У склопу ове књиге јасно се указује на безбједност као феномен – перспектива и развој, указује са на појаве угрожавања безбједности, појмовну анализу суплементарних субјеката безбједности, локалне заједнице и локалне самоуправе, те улога суплементарних субјеката безбједности у остваривању функције безбједности на нивоу локалне заједнице, као и заштите људских права на овом нивоу организовања и функционисања људи.

(члан 22. став 2).

3 бода

Дражан Еркић, Ацо Бобић: *БЕЗБЈЕДНОСНИ МЕНАџМЕНТ*, друго допуњено издање, издавач: Висока школа за услужни бизнис Источно Сарајево - Соколац, Источно Сарајево, 2022. године, штампарија PRINT SHOP доо, Источно Сарајево, ISBN 978-99976-971-3-4, COBISS.RS-ID 135983105.

У допуњеном издању књиге јасно се указује на савремене теорије Безбједносног менаџмента, теорије организације, као и диференцијацију менаџмента од сродних појмова (руковођењ, командовања, управљања и сл.), карактеристике безбједносног менаџмента, улога безбједносног менаџмента у систему безбједности, као и етимолошку основу, значај, карактеристике, појмовну анализу и предмет безбједносног менаџмента.

(члан 22, став 2).

3 бода

Стручни рад у часопису националног значаја (с рецензијом)

(члан 22, став 4).

Еркић Дражан, Пејановић Миле: „Злоупотреба опојних дрога као дјелатност организованог криминалитета“, часопис Министарства унутрашњих послова Републике Српске »Безбједност-полиција-грађани«, број: 3-4/2011, стр. 435-448, УДК 343.575:343.85

Однос човјека према опојној дроги, гледано кроз историју, веома брзо се мијењао. У почетку, дроге су се користиле у медицинске сврхе и биле су доступне углавном у мјестима узгајања. Међутим, развојем међународног саобраћаја и међународне трговине, приближиле су се удаљене земље и омогућено је да дрога буде позната и доступна ван мјеста узгајања. Неспорно је да дроге уништавају многе животе и људске заједнице, спутавају човјекор развој и подстичу криминал. Ограничена производња и строго контролисани промет дрога, а истовремено постојање великог броја лица склоних да их злоупотребљавају, нужно су довели до илегалне – недозвољене производње и промета наркотика, а самим тим њихове повезаности с многим девијантним понашањима, посебно с криминалом. У данашње вријеме опасност коју са собом носи организовани криминалитет посебно је изражена у феномену злоупотребе опојних дрога. Без обзира на ком нивоу се он испољава, националном или међународном, тај феномен представља тешко рјешив проблем упркос бројним напорима и иницијативама усмјереним његовом спречавању и сузбијању. Све више је евидентно да све активности у вези са дрогом представљају високопрофитабилне послове, који су више него довољан разлог за ангажовање криминалних организација широм свијета. Веза организованог криминалитета и опојне дроге је традиционално јака. На илегалном тржишту забрањених производа и услуга, које на неки начин формира и контролише 1 Командир Јединице за подршку Зворник. организовани криминалитет, већ дуги низ година опојна дрога заузима централно мјесто. Та улога и мјесто опојне дроге у свијету организованог криминала је утолико већа када се зна да се у посљедње вријеме из профита око кријумчарења и злоупотребе опојних дрога већим дјелом финасирају разне криминалне активности као што су тероризам, илегална трговина људима, корупција и сл., које су, итекако, велика пријетња напретку човјечанства, демократији, независности држава и нација и миру у цјелини.

(члан 22. став 4).

2 бода

Еркић Дражан: „Значај полицијског образовања у систему безбједности“, часопис МУП-а РС Бања Лука »Безбједност-полиција-грађани«, број: 3-4/2012, стр. 81-92, УДК 351.742:377]:351.746

У периоду који је иза нас, али и садашњем и будућем, без сумње, безбједност је била и остала веома значајна за друштво. Посебно данас, у вријеме велике технолошке експанзије, отворености граница, развоја међународног саобраћаја и трговине, пролиферације оружја за масовно уништење, стварају се и те како добри услови за појаву различитих облика безбједносних пријетњи, па многе земље безбједности придају нарочито велику важност. У тежњи да остваре што већи степен безбједности, државе се ослањају на своје субјекте безбједности, међу којима полиција има посебно мјесто. У настојању да се створи што јача и успјешнија полиција, много се улаже у образовање њених кадрова. Образовање полиције није једноставан посао, напротив, безбједносно и одбрамбено обра-зовање полиције на почетку 21. вијека подразумијева нови концепт дјеловања и примјене практичних и теоријских безбједносно-одбрамбених искустава, односно реформисање образовног система у циљу изналажења ефикасног метода супротстављања новим пријетњама и изазовима националној (колективној) безбједности држава. Нови концепт и метод образовања, заснован на међунаро-дним искуствима других земаља, дјелимично је пренесен и у систем образовања, усавршавања и обуке полиције Републике Српске и БиХ. Образовање и усавршавање полиције је веома битан задатак, а посебно у

постсоцијалистичким земљама, гдје је то и нужан услов за улазак у Европску унију и приступ појединим међународним безбједносним органима. У самом систему образовања посебно треба тежити професионализацији полиције због раширености безбједносних пријетњи и глобализације. Без обзира на постојећи концепт који постоји и који се ослања на међународна полицијска искуства, тежње ка што бољем полицијском образовању и обуци треба поспјешивати и прилагођавати потребама друштва и специфичностима друштвено-политичког и безбједносног амбијента.

(члан 22, став 4).

2 бода

Еркић Дражан, Баљак Мирослав: „Друштвени конфликти – превенција и рјешавање са посебним освртом на транзицијска друштва“, часопис Министарства унутрашњих послова Републике Српске „Безбједност-полиција-грађани“, број: 1/19, Бања Лука, стр. 101-112, УДК 338.24.021.8:316.334.2, DOI 10.7251/BPG1901099E

Сагледавајући развој човјека од његовог постанка па све до данас, евидентно је да су људи током свог битстовања пролазили кроз различите облике конфликта. На такву чињеницу упућује безброј догађаја, као и писаних докумената који свједоче да су људи, а самим тим и друштвене групе и државе биле у некој врсти сукобљавања и рата и да је свако друштво на неки начин конфликтно. Конфликти су присутни на свим нивоима, како на класним, културолошким, генерацијским, полним тако и на етничким и вјерским. Најједноставније речено, настајање конфликта је реалност уопште, с обзиром да сам извор могућег конфликта је свуда око нас и у нама. Свјетска пракса нерјетко указује да су данашња транзицијска друштва израженија као потенцијал могућег конфликта. У том контексту у раду се настоји прије свега сагледати појмовно одређење, узроци и врсте друштвених конфликта, као и њихова превенција и рјешавање са посебним освртом на друштва у транзицији.

(члан 22, став 4).

2 бода

Еркић Дражан, Бобић Ацо, Баљак Мирослав: „Сиромаштво и безбједност“, часопис Министарства унутрашњих послова Републике Српске »Безбједност-полиција-грађани«, број: 2/2021, стр. 39-49, УДК 316.344.23:364.4-058.34/.38 DOI 10.7251/BPG2102039E.

Безбједност као феномен одувijek је био у самом фокусу интересовања многих, од човјека као појединца до стручне јавности. С развојем друштва, као и појавом различитих облика и извора угрожавања безбједности, посебно у вријеме транзиције друштва и глобализације, потреба за безбједношћу постала је животна питање. Када се говори о безбједности уопште, прво што нас фундаментално за њу веже и на њу асоцира је то да се безбједност веже за људска бића, односно човјека као појединца, што директно упућује на људску безбједност. Сви други нивои безбједности (национална, регионална, глобална и сл.) имају своју оправданост у смислу легитимности и релевантности у зависности у којој мјери подржавају људску безбједност. С обзиром да се безбједност првенствено везује за човјека, као и само сиромаштво, па је из тог разлога сиромаштво од великог значаја за саму безбједност. Понекад се на оба феномена безбједност, односно људску небезбједност и сиромаштво гледа као на синонине, јер се и једно и друго односи на људско стање. То стање се огледа прије свега у недостатку и немогућности остварења елементарних људски права које им према свим могућим законским прописима и међународним

конвенцијама припадају. Овај рад има за циљ да појмовно одреди безбједност и сиромаштво, затим да укаже на узроке који доводе до сиромаштва, као и саму рефлексију сиромаштва на стање безбједности, са посебним освртом на период глобализације.

(члан 22, став 4).

2 бола

Еркић Дражан: „Менаџмент у систему безбједности-полицијски менаџмент“, часопис Савремена економска мисао, бр.1/12, Центар за унапређење корпоративног управљања, Бања Лука, 2012, стр. 78-86.

Безбједност као веома комплексан и сложен друштвени феномен захтјева итекако агилан и експедитиван менаџерски тим, који само правовременим и планираним активностима кроз функције менаџмента остварује задате циљеве. Менаџмент због свог значаја за остваривање и развој организације, а тиме и полицијске организације све више добија на значају кроз безбједносни менаџмент, као дио општег менаџмента. Безбједносни менаџмент који је примјењив у полицијским структурама у ширем смислу представља начин организовања и управљања системом обезбјеђења који се бави човјеком, као кључним елементом организације, и његовом корелацијом са унутрашњим и спољашњим окружењем. У овом раду ће се изложити значај менаџмента у безбједносним организацијама са акцентом на полицији њену улогу у систему безбједности и развој и унапређење сопственог менаџмента у функцији остваривања што већег степена безбједности.

(члан 22, став 4).

2 бола

Еркић Дражан: „*War as source of non-security*“ (Рат као извор небезбједности), International Journal of economics and Law, Volume 11, No. 31, Faculty of Business Studies and Law - University „Union-Nikola Tesla“ of Belgrade, april, 2021, Београд, стр. 42-52., УДЦ 341.31.

Безбједност као феномен и појава је тема која је веома актуелна и значајна за данашње савремено друштво. Потпуно разумијевање процеса у друштву и свјет политике уопште, незамисливо је без разумјевања безбједности и његових облика и извора угрожавања. У мноштву извора угрожавања безбједности, рат се сматра веома битним. Посебност рата у контексту угрожавања безбједности огледа се не само у његовој бруталности, насиљу, броју жртава и широкој лепези негативних последица, него што рат у глобалном контексту представља праву катаклизму која у основи погађа цијело човјечанство. Због своје сложености и комплексности рат, као тотални друштвени сукоб и извор небезбједности погађа све сфере друштвено-политичког живота и тако оставља погубне последице на људе, социјални ситем и друштво у цјелини. Овај рад има за циљ да укаже не само на појмовно одређење рата и безбједности, историјски контекст, него и да јасно укаже на угрожавање безбједности ратом и његове последице, са посебним освртом на ова два феномена и њихов однос у даншњем глобализацијском савременом друштву.

(члан 22, став 4).

2 бола

Еркић Дражан: „Систем корпоративне безбједности у функцији спречавања разбојништва“, Годишњак Факултета за пословне студије и право Београд, Година 1, број: 1, 2023, стр. 138-158, Београд, УДЦ 351.86:343.712

Разбојништво по много чему изазива велику пажњу многих, нарочито служби безбједности, али и јавности уопште. Нарочито интересовање изазива првенствено због својих специфичности које се огледају у самом начину извршења, као и последицама које су производ самог чињења. Кривично дјело разбојништво у свом законском одређењу подразумева употребу силе према неком лицу или пријетњом да ће се напасти на живот и тијело тог лица од кога се жели одузети туђа покретна ствар. Сама примјена силе изазива осјећај угрожености лица, а посебно ствар усложњава када услед те силе или напада на живот и тијело наступе последице по лице, које могу бити опасне по здравље и живот лица. Пракса биљежи и случајеве извршења овог кривичног дјела која је за последицу имало тешке тјелесне повреде, али и смрт лица од кога се противправно одузима туђа покретна ствар. Поред саме употребе силе, додатан осјећај страха и узнемирености изазивају средства која се употребљавају приликом извршења овог кривичног дјела. Обично се користе средства која дјелују увјерљиво према жртви да ће се остварити упућена пријетња, а прије свега ради се о средствима којима се могу нанијети озбиљне повреде и угрозити живот лица попут хладног и ватреног оружја и сл. Све то скупа додатно усложњава ствар и изазива велико интересовање и страх код грађана, што итекако додатно отежава ситуацију код самог откривања и доказивања овог кривичног дјела. Од овог кривичног дјела није имун нико, односно ни физичка ни правна лица. Свјесни управо те чињенице систем корпоративне безбједности као један од могућих облика угрожавања корпорација идентификовао је разбојништво. Само извршење разбојништва у оквиру корпорације између осталог носи и неке друге последице које могу имати негативну конотацију на само пословање, али и пословни имиџ корпорације. Због свега наведеног, служба корпоративне безбједности у оквиру својих овлашћења и могућности мора да ради на сваком могућем плану да се спријечи извршење овог кривичног дјела. Разбојништво као класична криминална и противзаконита радња, са аспекта корпоративне безбједности мора се посматрати као радња која је учињена искључиво према правном лицу, односно чија је радња усмјерена према запосленим у правном лицу, а не и према осталим физичким лицима који по разним основама могу се наћи ту. Зато кроз разне видове обуке и едукације запосленим у сектору корпоративне безбједности, као и другим запосленим у оквиру корпорације настоји се указати на значај било ког негативног и деструктивног дјеловања које може бити увод и подстрек за извршење разбојништва. Запослени у корпорацији који се баве питањем безбједности, односно лица запослена у сектору корпоративне безбједности морају познавати основне елементе који се тичу мјера и радњи које указују на саме извршиоце, припремене радње које погодују и доприносе извршењу овог кривичног дјела, могуће објекте напада, али и све друге околности које су од значаја да се ова криминална радња не догоди, или уколико се догоди у корпорацији, да прође са последицама које ће најмање утицати на корпорацију, њене запослене и само пословање. У контексту наведеног, овај рад има за циљ не само да укаже на законске одредбе, појмовно одређење, мјере и радње, пре, у току и након извршења разбојништва у корпорацији, него и да укаже и на сам значај и улогу система корпоративне безбједности у спречавању разбојништва кроз различите проактивне и реактивне мјере.

(члан 22, став 4).

2 бода

Рад у зборнику радова са међународног стручног скупа

(члан 22, став 5).

Баљак Мирослав, **Еркић Дражан**: „*Protection on of human rights in criminal proceedings in Bosnia and Hercegovina*“, Greetings to the participants of the all-Russian scientific and practical conference with international participation „Progress and continuity in Russian criminal law“, 28-29.05.2021.године, Кубански државни универзитет, Катедра за кривично право и криминологију, Краснодар, Руска Федерација, Зборник радова, стр. 375-383, 2021. године, UDK 343.2 (470+571) ВВК 67.408 (2Ros), Р 785

У раду се разматрају питања заштите људских права у кривичном поступку Босне и Херцеговине. Указује се на значај те активности Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, истичући да се она у Босни и Херцеговини примјењује непосредно и посједује највећу правну снагу у односу на законодавство државе, тако што су судови дућни примјењивати конвенцију упоредо са кривично-процесним правом.

(члан 22, став 5).

3 бода

Еркић Дражан, Максимовић Драган: „*Human trafficking as a specific form of security*“ (*Трговина људима као специфичан облик безбједности*), 3 rd, International Conference „Law, economy and management in modern ambience“, LEMIMA, Београд, 2013, ст. 381-390.

Посматрајући феномен трговине људима, евидентно је да је он био присутан од давнина, али је последњих деценија постао глобални проблем и озбиљна претња безбедности. Заједно са трговином наркотицима, оружјем и прањем новца, трговина људима је једна од највећих и најпрофитабилнијих криминалних активности савременог глобалног света. О степену ризика трговине људима говоре бројни документи усвојени у оквиру универзалних и регионалних организација. Сваке године се милиони мушкараца, жена и деце широм света продају и држе у условима једнаким ропству. Међу њима је био велики број жена и девојака, које су насилно или на превару одведене и продате да раде у принудној проституцији, и мушкараца који раде у пољима и фабрикама, на грађевини. Овај злочиначки облик изражавања код нас у прошлости није био присутан у забрањивајућем обиму, али чињеница је да данас није ни такав. Регион Балкана је дуго био главна дестинација и транзит за трговину људима. Балкан је данас почетно подручје трговине људима. Упркос годинама напора у борби против трговине људима, она и даље цвета и шири се. Данас се ова негативна појава за њен најкриминалнији део одвија под окриљем иу вези са транснационалним организованим криминалом, посебно што се тиче целокупног људског друштва, а посебно субјеката и служби безбедности који се активно супротстављају овом погубном проблему. Отежавајућа околност у борби против трговине људима је чињеница да у многим земљама полиција и државни службеници игноришу, олакшавају или чак профитирају од ове врсте криминала. Такође у већини земаља одредишта, трговини људима се првенствено приступа као проблему илегалне имиграције или проституције.

Стратегије против трговине људима често имају последице по жртве трговине људима, а не по криминалне мреже које их тргују и имају веома добар профит.

(члан 22, став 5).

3 бода

Еркић Дражан, Максимовић Драган, Тодоровић Боро: „*Management - process and features*“ (Менаџмент - процес и карактеристике), 3 rd, International Conference „Economics and Management-Based on New Technologies“, EmoNT 2013, Врњачка Бања, стр. 173-177.

Изражавање људског понашања у компанији огледа се у понашању менаџера. Менаџмент се може дефинисати као способност и процес креирања политике са циљем максимизирања мобилизације радника у заједничком интересу постизања задатака и циљева пословања. Вођа се ставља на главу и својим примером управља и подстиче радну дисциплину.

(члан 22, став 5).

3 бода

Еркић Дражан, Стевановић Бојан, Милошевић Горан: „*Значај и улога тестовних питања за безбедност друмског саобраћаја*“, Међународни стручни скуп „Сигурност и заштита у саобраћају, транспорту и комуникацијама у Босни и Херцеговини“, Зеница, 07.06.2014., Зборник радова, Сарајево, 2014. године, стр. 395-406.

Безбједност у саобраћају у значајној мјери зависи од возача моторних возила. Зато је првенствено потребно на правилан, јасан, прецизан и недвосмислен начин, теоријски уз помоћ тестовних питања, обучити кандидате за возаче моторних возила, јер је управо теоријска обука темељ на коме се заснива безбједно учествовање у саобраћају.

(члан 22, став 5).

3 бода

Ераковић Раде, **Еркић Дражан**: „*Миграције као претња безбједности*“, четврти међународни научни скуп „Миграције у XXI вијеку - узроци и последице“, Европски универзитет Брчко Дистрикт, 25.03.2016. године, Зборник радова И том, стр. 213-222, УДК 314:15:351.74/.76

Република Србија и земље региона, као транзитне земље миграната са простора Сирије, Ирака и Авганистана сусрећу се са великим безбједносним изазовима почев од претње илегалног уласка и проласка преко њене територије лица повезана са екстремистичким и терористичким групама и организацијама, преко негативног утицаја на економску стабилност, опасности од нарушавања међунационалних односа, до опасности од промене демографске структуре на појединим подручјима. Имајући у виду овакво становиште, као и потребу потпунијег сагледавања безбједносног аспекта

миграција, кроз овај рад се жели указати на безбједносне ризике миграције и кроз њихово идентификовање укажемо на могућност њиховог превазилажења.

(члан 22, став 5).

3 бода

Еркић Дражан, Ераковић Раде: „*Reflection of the modern security challenges, risks and threats in the local community*“ (*Рефлексија савремених безбједносних изазова, ризика и пријетњи на безбједност у локалној заједници*), 3th International scientific - professional conference, Security and crisis management - theory and practice „Safety for the future 2017“, Обреновац, 28-29.09.2017, Зборник радова, стр. 196-204/2017.

Посматрајући безбједност, како данас тако и кроз читав историјски период, евидентно је да је она одувјек била у жижи великог интересовања. Њено интересовање посебно је значајно у данашње вријеме услед све присутнијих безбједносних изазова, ризика и пријетњи безбједности. Учесталост изазова, ризика и пријетњи безбједности представља велики проблем националној безбједности, али и безбједности у оквиру локалне заједнице. С обзиром да у локалној заједници грађани најдиректније остварују своје интересе и задовољавају своје елементарне егзистенцијалне потребе, ту се најчешће и најдиректније услед савремених безбједносних изазова, ризика и пријетњи, ти интереси, потребе, а и права не могу се не само остварити, него буду и угрожена. У овом раду указаће се на значај локалне заједнице у контексту безбједности, посебно у контексту рефлексије безбједносних изазова, ризика и пријетњи на безбједност у локалној заједници. Такође, овај рад има за потребу да укаже на поједине специфичности локалних заједница, као и њене органе и субјекте који доприносе безбједности на овом нивоу организовања грађана.

(члан 22, став 5).

3 бода

Еркић Дражан: „*Супростављање наркокриминалитету у локалној заједници*“, Друга међународна научна конференција „Друштвене девијације - аномија друштва и последице“, Центар модерних знања Бања Лука, 13-14.10.2017. године, Зборник радова, година 2, број 2, стр. 486-495/2017, УДК: 343.3/.7:613.8 DOI: 10.7251/DDADP1702486E

Одувјек је злоупотреба дрога, без обзира да ли се појављивала у конзервативним или либералним друштвима или у којим и каквим појавним облицима злоупотребе се испољавала, представљала веома озбиљан безбједносни проблем човјечанству. Наркокриминалитет представља веома сложен и друштвено опасан облик криминалитета у вези дрога. Та сложеност и штетност огледају се првенствено у његовој тијесној вези са другим облицима криминалног понашања као што су трговина људима, прање новаца, али и тероризмом. Последице наркокриминалитета не само што су штетне оне су и присутне на свим нивоима организовања грађана, а посебно у локалној заједници, у којој грађани најдиректније остварују своја права и интересе. У локалној заједници последице наркокриминалитета су засигурно најнепосредније и прилично видљиве, те препознатљиве као безбједносни, медицински и

социопатолошки проблем. У раду се настоји указати на значај супростављања наркокриминалитету на нивоу локалне заједнице од стране субјеката безбједности који ту дјелују и раде. Такође, ради ефикаснијег сагледавања и супростављању наркокриминалитету на нивоу локалне заједнице, неопходно је указати на његова феноменолошка и етимолошка обиљежја, карактеристике и дијапазон његовог испољавања.

(члан 22, став 5).

3 бода

Баљак Мирослав, **Еркић Дражан**: „Усклађеност преговарања о кривици у БиХ са Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода“, Удружење за међународно кривично парво, традиционална тематска међународна научна конференција „Одговорност и санкција у кривичном праву - са посебним освртом на међународно кривично парво“, Тара, Србија, 08-14. мај 2019., стр. 285-298.

У раду је приказано како се у контексту преговарања о кривици поштују две основне идеје из концепта правичног суђења – претпоставка невиности и принцип једнакости у поступању, које осумњичени, односно, оптужени уживају. Приликом преговарања о кривици и одмјеравања казне, тужилац посебно мора имати у виду сврху кажњавања. Сврха примјене преговарања и закључивања споразума о признању кривице је замишљена да у потпуности искористи недовољне судске ресурсе и да се тиме унаприједи једнакоправно остваривање правде у складу са начелима правичности. Иако назван „скраћени поступак“ у домаћем законодавству, то не мора значити и осигуравање мањег степена поштивања и заштите основних људских права.

(члан 22, став 5).

3 бода

Еркић Дражан: „*Religious conflicts and security culture*“ (*Вјерски конфликти и безбједносна култура*), 5th International scientific - professional conference, Security and crisis management - theory and practice – (ВеКМен), Београд, 03-04.10.2019., Зборник радова, стр. 22-31/2019.

Данашње савремено друштво обилује мноштвом друштвених конфликата, међу којима вјерски конфликти заузимају најпознатију врсту и као такви имају значајно мјесто у безбједносном дискурсу. Посматрано из угла безбједности, безбједносна култура као један од најбитнијих чинилаца превенције друштвених сукоба у фокус свог интересовања, као приоритетне и нужне ставља вјерске конфликти. Данашњи човјек и друштво у цјелини живе у окружењу гдје је на сцени неслобода и гдје се морају темељно истражити узроци и процеси угрожавања безбједности. У контексту тога, овај рад има за циљ да укаже првенствено на вјерске сукобе, њихове узроке настанка и последице које са собом носе, али исто тако треба да укаже и на безбједносну културу као једну од најбитнијих чинилаца превенције вјерских сукоба. Такође, у раду се жели истаћи и значај указивања потребе појединцу, друштвеним групама, а посебно друштвеним и политичким елитама на сам значај безбједносне културе у контексту ових друштвених сукоба.

(члан 22, став 5).

3 бода

Еркић Дражан: „Демократија и локална заједница у постдејтонској Босни и Херцеговини“, VII Међународни научни скуп „Европске и евроазијске интеграције, Европски Универзитет, Брчко Дистрикт БиХ, 26. јуни, 2020. године, Зборник радова, том И, стр. 395-404/2020, УДК 321.74:342.25(497.6)

Свако друштво кроз историју, па и данас, суочава се са недовољном развијеношћу њених институција у погледу развоја демократије, која се прије свега огледа у правди и једнакости према свима. Све те разлике и неједнакости веома су изражене данас у ери масовне дигитализације и развијеношћу науке и технологије, али и медија прије свега. Такође, Босна и Херцеговина је идентификовала овај проблем у развоју друштвено-политичког живота, а који се посебно актуелизирао у њеном постдејтонском периоду. Та недовољно развијеност демократије најбоље се осликава у локалној заједници, гдје људи живе и задовољавају своје свакодневне потребе и остварују своја уставом и законом загарантована права и људске слободе. Намјера аутора у овом раду је да укаже не само на неке основне појмове и битна обиљежја саме демократије, локалне заједнице и самоуправе, него и да укаже на сам значај и суштину у изградњи демократских вриједности у Босни и Херцеговини у њеном постдејтонском периоду.

(члан 22, став 5).

3 бода

Баљак Мирослав, **Еркић Дражан:** „Начело не бис ин индем у закону о кривичном поступку Босне и Херцеговине“, Традиционална тематска међународна научна конференција Либер Амичорум Проф. др Миленко Крећа, Удружење за међународно кривично право, Тара, 06-10. септембар 2020, стр. 456-462.

Начело *ne bis in idem* представља једно од основних правних начела. Процесни значај забране двоструке угрожености огледа се у одбијању оптужбе и спречавању вишеструког прогона лица за исто дјело. Тиме се остварује максимум поштивања људских права, у погледу правне сигурности и отклањању неизвјесне правне ситуације за појединца.

(члан 22, став 5).

3 бода

Еркић Дражан: „*Violence and peace as security challenges in modern society*“ (Насиље и мир као безбједносни изазови у савременом друштву) 6. Међународно научно-стручно конференција: Безбедност и кризни менаџмент-теорија и пракса, „ВеКМеп 2020“, Београд, 2020, Зборник радова, стр. 152-160.

У читавом човечанству, а посебно данас, насиље доминира и готово је део живота савременог човека. Постоји много докумената, посебно научних радника и истраживача који истичу да је насиље одувек било присутно и да се наставља манифестовано само кроз различите методе. Без сумње, насиље уништава не само нормално функционисање појединца али друштво и његове суштинске вредности.

Насупрот насиљу, мир се природно види као суштински и неопходан. Мир је категорија која има позитивну вредност, насупрот насиљу. Због свега што дефинише насиље и сукоб с једне стране и мир с друге стране, они су увек били у центру пажње не само у међународним односима већ и у многим другим научним дисциплинама и науци. С тим у вези, овај рад има за циљ да укаже на насиље, његове варијације и последице, првокласну безбедност, али и мир и његов значај и улогу у савременом друштву. У овом раду биће указано, не само појединцу, већ и читавом друштву, да на било ком нивоу организације постоји потреба за миром и његовим развојем. Овај рад такође има намеру да представи значај перманентног институционалног деловања у одржавању мира и сузбијању насиља и сукоба.

(члан 22, став 5).

3 бода

Еркић Дражан, Бакмаз Мирјана, Камиш Ален: *Цивилна заштита као сегмент безбједности на нивоу локалне заједнице*, IX Међународна конференција о друштвеном и технолошком развоју - СТЕД, Требиње, 09 и 10. октобар 2020. године, Универзитет ПИМ Бања Лука, Зборник радова, стр. 325-331, 2020.

Човјек као појединац или дио друштва у прошлости сусретао је се са различитим опасностима и пријетњама по његову личну безбједност и безбједност његове имовине. Све до, готово, половине 20. вијека највећа опасност по државе, човјека, материјална и културна добра био је рат. Развојем науке, технике, све већим прометом роба и услуга, односно развојем друштва у цијелости, све чешће се као пријетње човјеку и нормалном функционисању друштва појављују природне и друге несреће, као што су поплаве, клизишта, земљотреси, олујни вјетрови, пожари и сл. Код оваквих безбједносних пријетњи људима и материјалним добрима, поред других субјеката безбједности, цивилна заштита заузима централно мјесто. Њена улога је препознатљива не само на локалном и државном нивоу, него и на међународном. Као сегмент безбједности, цивилна заштита је постојала одувјек, као човјеков пратилац и гарант опстанка у природи, али у различитој форми и облику дјеловања. Овај рад има за циљ да укаже на сам значај и улогу цивилне заштите на различитим нивоима организовања, а посебно на нивоу локалне заједнице, њен начин организовања и поступања, али исто тако у овом раду јасно ће се указати на историјски развој и одређење цивилне заштите и њену повезницу са локалном самоуправом и цивилном одбраном. Такође, у овом раду ће се указати, али и најбоље спознати њена потреба за постојањем на локалном нивоу, с обзиром да на том нивоу организовања становништва, људи најдиректније остварују своја права и задовољавају своје елементарне потребе.

(члан 22, став 5).

3 бода

Еркић Дражан,: *„Организација полиције у Босни и Херцеговини и њен значај у систему безбједности“*, Седма међународна конференција, Право, економија и менаџмент у савременим условима - LEMiMA 2021, Факултет за пословне студије и право, Београд, Факултет за информационе технологије и инжењерство, Београд,

Безбједност је одувјек била потреба људи и друштва у цјелини. Интересовање везано за безбједност се посебно актуелизирала у данашњем савременом друштву, које је услед трансформације капитала и глобализације изложено мноштвом различитих безбједносних изазова и пријетњи које могу да угрозе безбједност од локалног нивоа до националног и глобалног. Полиција као субјект безбједности, од свог постојања и дјеловања до данас веома је битан инструмент друштва који спречава различите облике угрожавања безбједности, од нарушавања јавног реда и мира до вршења кривичних дјела. Свако уређено друштво, односно држава својим нормативно-правним актима, полицији као државном органу, омогућују да се стара о стању безбједности и у те сврхе полиција располаже одређеним овлашћењима, укључујући и овлашћења употребе средстава силе. Организација полиције на нивоу сваке државе успоставља се према одређеним критеријумима и параметрима, који се у основи везују за стварање безбједног амбијента на сваком нивоу организовања људи. Од организације полицијског система у свакој друштвено-политичкој заједници, односно држави, зависи ниво безбједности, који даље условљава развој рзличитих ситема друштва који су неопходни и нужни, прије свих економског, правног, политичког, здравственог, образовног, културног, спортског система и сл. Дејтонским мировним споразумом окончан је рат у Босни и Херцеговини и створени су услови нормализације односа међу народима. Такође, створени су услови за формирање одређених органа и служби за стварање и одржавање реда и мира, који би функционисали у складу међународно признатим стандардима и процедурама и који би поштовали међународно призната и загарантована људска права и слободе. Реформа и реорганизација полицијских структура у Босни и Херцеговини паралелно је пратила и реформа позитивно-правних прописа којима је регулисан рад полиције у ентитетима (али и у кантонима). Предвиђена реформа полиције омогућавала је и међусобну сарадњу полицијских структура у оквиру Босне и Херцеговине, али и њихову сарадњу са релевантним међународним полицијским и безбједносним структурама посредством Интерполове канцеларије са сједиштем у Сарајеву. У контексту предвиђене реформе, полицијске структуре у служби очувања мира, морале су да се прилагоде новонасталој ситуацији и своје достадашње задатке који су добрим дијелом проистекли из ратних околности прилагоде мирнодопским условима. Поред уобичајених полицијских задатака, полиција је имала обавезу и да својим радом и дјеловањем улива повјерење онима који желе да своја инострана искуства у трансформацији капитала и економском опаваку привреде пренесу и примјене у Босни и Херцеговини. Њакраће речено, организација полиције у постојденској Босни и Херцеговини морала је да буде сврсисходна тренутној систуацији и да обезбједи повољну безбједносну климу како за своје грађане и њихову имовину, тако и за потенцијалне иностране улогаче у погледу развоја друштва у сваком погледу. Овај рад има за циљ не само да појмовно одреди полицију, него и да укаже на њену организацију и значај у систему безбједности у Босни и Херцеговини. Такође, у овом раду јасно ће се указати и на историјски контекст полиције и нормативно-правна акта која су предходила организацији полиције у постдејтонској Босни и Херцеговини.

(члан 22, став 5).

3 бода

Баљак Мирослав, **Еркић Дражан**: „Општа заштита цивилног становништва у оружаном сукобу“, Традиционална међународна конференција „Изазови међународног права“, Тара, Србија, 12-16. мај 2021. године, Удружење за међународно право, Зборник радова, стр. 399-405, 2021.

Патње и страдања цивилног становништва су се прилично повећале у сукобима у другој половини 20. и на почетку 21. века. Одговорност за ово погоршање, не лежи само на правној регулативи већ и у односу војне потребе и заштите цивила. Универзална свест о потреби заштите цивила није спорна, али је праксом негирана. Оружани сукоби нису „игра без правила“. Правила свакако постоје, али су примена, поштовање тих правила и механизми заштите под великим знаком питања. Савремено међународно право прихвата да систем заштите цивилног становништва почиње са развојем међународног права, а посебно међународног права оружаних сукоба у току XX века.

(члан 22, став 5).

3 бода

Баљак Мирослав, **Еркић Дражан**: „Утицај пандемије на људска права“, IX Међународни научни скуп „Ковид-19 - изазови и последице“, Европски Универзитет, Брчко Дистрикт БиХ, 28. мај, 2021. године, Зборник радова, том II, стр. 63-70/2021, УДК 578.834:342.7

Људска права су она права која има свако људско биће. Протекла година је била у знаку ограничавања права и слобода под плаштом очувања најважнијег права, права на живот. На удару природне катастрофе, пандемије корона вируса, нашао се и темељ на којем су изграђена савремена друштва- основна људска права, неotuђива и недјељива, од којих су данас посебно угрожена права на живот, на рад, достојанство и социјалну сигурност. Пандемија подрива људска права дајући изговор за драстичне безбједносне мјере а током пандемије на видјело је изашла и истина да су људска права универзална и да штите све људе. Сви ми као појединци и друштва суочени смо са великим изазовима, прије свега заштите здравља, али ништа мање заштите људских права, поготово равноправности јер пандемија не погађа све подједнако.

(члан 22, став 5).

3 бода

Еркић Дражан: „*The significance of corporate security in the security sistem*“ (Значај корпоративне безбједности у систему безбједности), 7th International scientific - professional conference, Security and crisis management - theory and practice - (BeKMen), Београд, 01.10.2021., Зборник радова, стр. 262-269/2021.

Као што је одувјек постојала и постоји потреба за безбједношћу људи и њихове имовине, исто тако, сасвим оправдано постоји потреба корпорација да буду безбједне и да послују и развијају се у безбједном окружење. Основна улога корпоративне безбједности заснива се на заштити корпорација од угрожавања која могу долазити подједнако из унутрашњости, али и споља. Данашње глобализовано друштво и његов развој директно су повезани и са развојем привреде и корпорација. Развој корпорација и привреде у основи зависи од различитих безбједносних ризика који негативно дјелују

на проток људи и капитала, као и правовременог дјеловања корпорација на идентификацији постојећих криза и њиховом адекватном одговору. Корпорацијско јачање на националном, али и међународном нивоу утиче на економски развој, који је један од предуслова за развој друштва и самог система безбједности. Систем безбједности као један врло битан и уређен систем, препознао је значај корпоративне безбједности. Корпоративна безбједност посебно добија на значају у последњих неколико деценија, а посебно с појавом глобализације и повезивања људи и националних привреда. У контексту тога, овај рад има за циљ не само да појмовно одреди и дефинише безбједност, корпорацију, корпоративну безбједност, систем безбједности и угрожавање безбједности, него и да укаже на сам значај корпоративне безбједности у систему безбједности. Такође, у раду ће се указати и на различите изворе угрожавања корпоративне безбједности, као и сам одговор на појаве угрожавања.

(члан 22, став 5).

3 бода

Еркић Дражан, Бобић Ацо: „Геополитика, глобализација и безбједност“, X Међународна конференција о друштвеном и технолошком развоју - СТЕД, Требиње, 03-06. јуни 2021. године, Универзитет ПИМ Бања Лука, Зборник радова, стр. 451-458, 2021.

Данашњи савремени човјек веома је заинтересован за амбијент у којем живи и битише. У вези тога, велика заинтересованост човјека је и за будућу геополитичку стварност, посебно у контексту на који начин ће се и којим интензитетом мјењати и стварати геополитички поредак. Геополитички поредак у директној је вези са будућим геополитичким чиниоцима и појавама који самостално или у некој врсти међусобне интеракције доприносе успостављању одређеног система политичке моћи и утицаја у одређеном простору. За будући геополитички амбијент поред великог броја околности који га одређују, глобализација са својим пратећим појавама заузима посебно мјесто. Глобализација као феномен данашњице све више добија на значају. Чиниоци будућих геополитичких промјена у савременом друштву, као што су глобализација, неједнакост и сл. имају итекако велики утицај и на будући безбједносни амбијент, али и на саму будућу стратегију безбједности која треба да буде адекватан одговор на савремене безбједносне изазове и пријетње безбједности. Овај рад има за циљ да укаже на појмовно одређење и значај геополитике и њених чиниоца будућих геополитичких промјена. Такође, у раду се жели указати и на утицај геополитичких чинилаца на безбједност, на свим нивоима, а посебно утицај на безбједносне пријетње и изазове сопствене данашњем савременом друштву.

(члан 22, став 5).

3 бода

Баљак Мирослав, **Еркић Дражан**, Марковић Александар: „Еколошка криза и нарушавање еколошке безбједности“, X Међународни научни скуп „Сигурност и квалитет хране“, Европски Универзитет, Брчко Дистрикт БиХ, 13. мај, 2022. године, Зборник радова, том I, стр. 195-204/2022, УДК 502.1:351.777

Сам проблем на релацији природа – друштво, нажалост, све више се шири, продубљује и утиче на смањење безбједности људи и могућности друштвеног развоја како на локалном, тако и на глобалном нивоу. Управо због тога, заштита животне средине и трагање за моделом развоја постају императив опстанка уопште. Квалитет живота људи у великој мјери одређује и еколошка безбједност. Еколошка криза настаје усљед прекомјерне експлоатације природних ресурса и загађења животне средине, и управо то представља врло битну пријетњу угрожавању безбједности. Усљед нарушене еколошке безбједности, глобално гледано траже се начини и путеви за ријешавање овог проблема. Услов еколошке безбједности јесте интеракција друштвених система и система животне средине у којем постоје механизми за ријешавање еколошких криза и конфликта.

(члан 22, став 5).

3 бода

Баљак Мирослав, **Еркић Дражан**: „Механизми заштите људских права на регионалном нивоу“, Традиционална тематска међународна научна конференција „Отворена питања међународног кривичног права и реформа кривичног права Србије“, Удружење за међународно кривично право, Златибор, 01-05. јуна 2022. године, стр. 284-294.

Људска права су садржана у бројним конвенцијама, протоколима, повељама, Уставу, законима и другим општим актима. Данас је питање људских права веома актуелно. Никада се више није говорило о људским правима и истовремено се никада нису мање поштовали људско достојанство и људска права других. У савременом друштву људска права постају мерило вредновања квалитета живљења и достигнутог степена демократије. Међународни документи, као инструменти и поступци гарантовања и заштите људских права, дају људским правима универзални карактер којима нису препрека државне границе и национална законодавства. Постављањем међународног оквира који гарантује остваривање и заштиту људских права, поменута права престају бити унутрашња ствар државе и постају интернационална категорија. Људска права данас су све више предмет злоупотребе у односима међу државама, јер се у име наводне хуманости и права, управо ова права користе као оружје новог међународног империјализма.

(члан 22, став 5).

3 бода

Еркић Дражан: „Мјере корпоративне безбједности у заштити вриједности корпорације“, Осма међународна конференција „Примјена нових технологија у менаџменту и економији“, Универзитет „Унион - Никола Тесла“, факултет за пословне студије и право, Београд, Зборник радова Вол 2., 2022, стр. 76-90, УДЦ: 351.86

Основни циљ сваког друштва је да путем својих надлежних служби и органа предузима адекватне мјере и радње на очувању потребних вриједности које су непоходне за нормално функционисање и развој људи, локалне заједнице, државе и друштва уопште. Без обзира на којем нивоу су људи организовани, њихов основни циљ је да

степен безбједности буде што већи, како би најлакше могли да задовоље своје елементарне потребе и остваре своја права и интересе. Данашње савремено, глобализовано друштво препуно је различитих пријетњи којима се угрожавају основне вриједности човјека и државе. Свакако, да те пријетње угрожавају и корпорације и њене вриједности. Корпоративна безбједност, као сегмент система безбједности, бави се свим оним пријетњама које угрожавају вриједности саме корпорације, прије свега њене запослене, имовину и пословање. У самој корпорацији различити су облици друштвено негативног понашања, који се огледају у оштећену и отуђењу имовине корпорације, различитих облика угрожавања безбједности запослених и пословања уопште. Систем корпоративне безбједности путем својих службених лица предузима адекватне мјере и радње како не бих дошло до било каквог облика угрожавања безбједности лица, имовине и пословања унутар корпорације. Запослени у сектору корпоративне безбједности свој концепт рада на постизању и очувању жељеног стања у корпорацији заснивају кроз предузимање проактивних и реактивних мјера безбједности. Штитећи лица, имовину и пословање правног лица систем корпоративне безбједности подразумева и адекватну процјену угрожености могућих штетних догађаја, како би у некој раној фази спријечили развој било којег облика пријетње које угрожавају корпорацију и њено пословање. Савремени концепт безбједности нужно условљава сарадњу свих субјеката безбједности, а самим тим и менаџери у корпорацијама препознају потребу сарадње корпоративне безбједности са другима који у опису свог рада и дјеловања се баве безбједношћу. Како би постигли што већи степен заштите корпорације од различитих штетних догађаја нужно се намеће обавеза сарадње система корпоративне безбједности са другим органима и службама, посебно оним изван самог правног лица, а прије свих са полицијом и правосудним органима. Тај облик сарадње посебно долази до изражаја услед догађања различитих облика криминалног дјеловања у корпорацијама, тзв. корпорацијског криминала. Овај рад има за циљ да појмовно одреди корпоративну безбједност и корпорацију, али и да укаже на значај предузимања мјера корпоративне безбједности, проактивних и реактивних на спречавању штетних догађаја којима се угрожавају вриједности корпорације.

(члан 22, став 5).

3 бола

Еркић Дражан, Баљак Мирослав: „*Geopolitics and terrorism in modern society*“ (Геополитика и тероризам у савременом друштву) 8th International forum „Safety for the future“ 2022. - 8th scientific - professional conference Security and crisis management – theory and practice (SeCMan), September 29th and 30th, 2022. Сремска Каменица, Република Србија, Зборник радова, стр.189-197/2022.

Геополитика као и тероризам данас су предмет интересовања не само у научним круговима, него су ова два појма све више интересантна обичном човјеку и јавности уопште. Геополитика се везује за простор - територију и моћ уопште, која је додатно врло интересантна у погледу будућег геополитичког поретка и спољно политичког позиционирања националних држава на глобалном нивоу. Спољно позиционирање националних држава у директној су вези геополитичком вриједношћу држава које се огледају прије свега у политичкој, економској и војној моћи. Геополитика је у тијесној вези и са глобализацијом која са собом носи не само убрзан развој науке, технологије и повезивање људи, него и одређене безбједносне изазове и пријетње, прије свих терористичке пријетње које представљају безбједносно питање глобалних размјера. Овај рад има за циљ не само да појмовно дефинише и одреди геополитику, тероризам,

моћ и глобализацију, него и да укаже на савремене безбједносне пријетње у геополитичком простору, прије свих да укаже на тероризам као савремену безбједносноу пријетњу и његов утицај на безбједност у савременом друштву.

(члан 22, став 5).

3 бода

Бобић Ацо, **Еркић Дражан**, Сјерић Нико: „Примена алтернативних кривичних санкција у систему извршења кривичних санкција Републике Србије“, XI Међународна конференција о друштвеном и технолошком развоју - СТЕД, Требиње, 02-05. јуни 2022. године, Универзитет ПИМ Бања Лука, Зборник радова, стр. 433-439, 2022.

Алтернативне кривичне санкције омогућавају кажњавање преступника и извршење казне на слободи у социјалној средини у којој починитељ живи и ради, а њихов садржај чине посебне обавезе, ограничења и забране. У алтернативне кривичне санкције спадају казна рада у јавном интересу, кућни затвор и судска мера забране напуштања стана као кућни притвор, електронска наруквица, условна осуда са заштитним надзором. Циљ рада јесте да се са научног и практичног аспекта укаже на позитивне ефекте увођења алтернативних кривичних санкција, у законодавни систем, као и на њихове евентуалне недостатке.

(члан 22, став 5).

3 бода

Баљак Мирослав, **Еркић Дражан**, Поднар Александра: „Међународноправна заштита интелектуалне својине“ XI Међународни научни скуп „Човјечанство пред изазовом вјештачке интелигенције“, Европски Универзитет, Брчко Дистрикт БиХ, 19. мај, 2023. године, Зборник радова, том I, стр. 106-2116/2023, УДК 347.77/.781:005.591.6

Да би се власницима права интелектуалне својине олакшало остваривање својих права у другим земљама, још прије много деценија је осмишљен систем тзв. Међународне заштите. Прије свега, постоји право првенства којим се осигурава и право, и могућност, да у одређеним роковима од дана подношења пријаве права интелектуалне својине у својој земљи поднесете истовјетну пријаву у другој земљи која ће уживати сва права од дана подношења у својој земљи. Да би се заштита у иностранству још поједноставила, постоје многобројни међународни уговори. Начелни принципи заштите права интелектуалне својине на свјетском нивоу уређени су Париским конвенцијом о заштити индустријске својине, бернском конвенцијом о заштити књижевних и умјетничких дјела као, и другим бројним међународним конвенцијама о заштити робних марки, патената и дизајна.

(члан 22, став 5).

3 бода

Еркић Дражан: „Угрожавање безбједности корпорације - облици, извори и врсте“, Осма међународна научна конференција Право, економија и менаџмент у савременим условима - Вештачка интелигенција (AI) - LEMiMA 2023, Београд, Зборник радова, књига 1, стр. 247-260, УДЦ 005.591.4:658.

Савремени човјек у данашњем глобализованом друштву сусреће се са мноштвом примјера угрожавања безбједности. Данас је готово све подложно угрожавању, како имовина, тако људи, биљни и животињски свијет, пословање, корпорације и сл. Врсте и модели угрожавања безбједности функционисања корпорације се разликују, у зависности од тога шта је предмет угрожавања, али зависе и од времена и простора у којем се одвија процес рада и дјеловања. Корпорације су данас много угроженије него прије, што је и разумљиво с обзиром на промјене које прате савремено друштво, а прије свих трансформација капитала у земљама у транзицији, спора изградња демократских капацитета и дубоке друштвене промјене. Корпоративна безбједност у корпорацији има улогу да штити три значајна објекта, који се најдиректније за њу и вежу, а то су лица, имовина и пословање предузећа или привредног субјекта. Ове вриједности које се штите унутар саме корпорације јесу и најчешћа мета напада, а самим тим су фокусу самог угрожавања. Много је облика и извора угрожавања безбједности корпорација који су дуго присутни, али се у данашњем глобализованом свијету појављују и други савремени облици и извори угрожавања, који се прије свега доводе у везу са развојем науке и технологије, а за које не можемо рећи да су баш познати безбједносној пракси. Такви облици угрожавања су најчешће производ саме глобализације и повезани са новим софистицираним достигнућима савременог друштва. Глобализација, као процес повезивања на глобалном нивоу донијела је за многе, а посебно за корпорације много тога доброг, међутим она је донијела и неке лоше ствари, пре свега омогућила је брже и несметано повезивање криминалаца за криминално дјеловање које на различитим нивоима дјеловања угрожавају вриједности саме корпорације. Међународне корпорације данас су све више угрожене савременим транснционалним организованим криминалом који оставља велике последице на њено пословање и пословни имиџ. Сектор корпоративне безбједности у корпорацијама, као дио система безбједности, приморан је да преко својих стручних лица, остварује што бољу сарадњу са службама безбједности, прије свих са полицијом, како би одговорио савременим облицима угрожавања безбједности корпорација. Та сарадња мора да буде на свакодневном нивоу и треба да се огледа у стручној помоћи, размјени података, едукацији особља, али и свим другим потребним облицима сарадње сходно актуелним потребама. Овај рад има за циљ не само да појмовно одреди корпорацију, безбједност корпорације, као и само угрожавање, него и да укаже на облике, изворе и врсте угрожавања безбједности корпорације. Поред тога, у овом раду јасно ће се указати и на сам значај сектора корпоративне безбједности у заштити вриједности корпорације у савременом глобализованом друштву.

(члан 22, став 5).

3 бода

Катарина Јанковић, Ненад Комазец, **Дражан Еркић**: „*Review of the risks of autonomous weapons*“ (Преглед ризика аутономног наоружања), IX International forum „Safety for the future 2023“, IX Scientific-professional conference SECURITY AND CRISIS MANAGEMENT - THEORY AND PRACTICE, 29-30. септембар 2023, Београд, Зборник радова, 2023, стр. 54-62.

Аутономија оружја је императив за развој индустрије наоружања. Увођење аутономног наоружања у војне сукобе једна је од најактуелнијих тема модерног ратовања. Ова врста оружја представља значајан напредак у развоју технологије, али истовремено представља и озбиљан ризик за безбедност и стабилност држава, али и глобалне заједнице. Овај рад анализира ризик од аутономног оружја. Кроз анализу проблема,

овај рад доприноси разумевању ризика од аутономног оружја и проналажењу ефикасних решења за управљање овим ризиком.

(члан 22, став 5).

3 бода

Еркић Дражан, Бошњак Жељко, Стевановић Бојан, Милошевић Горан: „Утицај правилног дефинисања тестовних питања на саобраћајно образовање младих возача“ , 3 Међународна конференција „Безбједност саобраћаја у локалној заједници“, Бања Лука, 30-31. Октобар, 2014. године, Зборник радова, стр. 209-218/2014.

Познавајући чињеницу да је обука кандидата за возаче дјелатност од виталног интереса за сваку државу и друштво, као и чињеницу да се кандидати за вријеме обуке у ауто – школама уче како да преживе на путевима, од велике је важности да тестовна питања на основу којих се врши теоретска провјера знања кандидата за возаче буду дефинисана на јасан, прецизан, недвосмислен начин и у складу са правилима струке. У раду је извршена стручна анализа тестовних питања која се користе у БиХ, на основу чега су уочене одређене могућности за њихово побољшање а што је предочено у виду предлога и сугестија. Имајући у виду тешко стање у коме се налазе путеви, возила и путна околина, једини фактор на кога је могуће брзо и ефикасно дјеловати јесте човјек. Разлог оваквог става јесте чињеница да човјек може правилним понашањем у саобраћају „апсорбовати ризик“ услед недостатака других фактора, стога његовом образовању у саобраћају треба посветити посебну пажњу.

(члан 22, став 5).

1,5 бодова

Рад у зборнику радова са националног стручног скупа

(члан 22, став 6).

Сејменовић Јован, **Еркић Дражан**, Еркић Бранка: „Улога полиције у спречавању насиља младих на спортским приредбама“, међународни научни скуп на тему „Млади и насиље у спорту у РС - БиХ и обезбјеђење спортских догађаја“ објављен од стране Европског дефендологија центра Бања Лука, Зборник радова, „Насиље и спорт“, 2011, стр. 206-217, УДК 351.758.1:316.624-053.6

Насиље у спорту и на спортским приредбама, као један вид недоличног понашања и људске деструкције уопште, захтијева озбиљан научни приступ. Првенствено, научни приступ треба темељити на узроцима који доведе до таквог понашања младих, као и све друге појаве, друштвене групе, неке тренутне прилике, који на било који начин солидаризишу или подстичу такав вид понашања младих. У новије вријеме, масовни медији, а посебно телевизија подстичу насиље и стимулишу агресивно понашање. У склопу на спортским приредбама незаобилазан фактор представља феномен психологије масе, који је изузетно интересант како са психолошко-социолошког тако и са безбједносног становишта. Мјере безбједности које полиција предузима на спречавању насиља на спортским приредбама и приликом самог обезбјеђења спортског догађаја, завређују посебну пажњу, с обзиром да представљају безбједносни аспект, који је итекако интересант са аспекта угрожавања државе и друштва у цјелини. Као начин угрожавања безбједности, насиље на спортским приредбама код

нас новије је природе и недовољно је истражено, те му и са тог аспекта треба посветити више како научне, тако и практичне пажње.

(члан 22, став 6).

2 бода

Сејменовић Јован, **Еркић Дражан**, Предојевић Радомир: „Људски ресурси у систему БиХ са посебним освртом на Оружане снаге“, 2 конференција пословне извршности „Људски потенцијали у функцији унапређења пословне извршности у Босни и Херцеговини“, Тузла/Бања Лука, 4-5.11.2015. године, Зборник радова, стр. 27-42/2015.

У ери брзог развоја науке и технике, отворености граница и све бржег протока људи, роба и капитала све чешће се угрожава држава и њене вриједности. У контексту заштите њених вриједности Оружане снаге и њихови људски потенцијали имају изузетно велики значај. У овом раду је представљен значај људских ресурса у Оружаним снагама Босне и Херцеговине и њихова улога у цјелокупном систему безбједности.

(члан 22, став 6).

2 бода

Баљак Мирослав, **Еркић Дражан**: „Цивилна заштита као подсистем система безбједности“, Научно-стручна конференција „Заштита и спасавање - теорија и пракса“, Добој, 27.10.2017. године, Зборник радова, стр. 117-125/2017.

Цивилна заштита је дјелатност која данас првенствено функционише у миру, ванредним ситуацијама и у рату. Стога је цивилна заштита појам са јасно дефинисаним приоритетима, организацијом и модалитетима функционисања у сфери заштите јавног интереса - људских живота, материјалних добара и животне средине. Пред цивилном заштитом су нови изазови, ризици и пријетње, којима она треба адекватно да одговори у будућности.

(члан 22, став 6).

2 бода

Бобић Ацо, **Еркић Дражан**, Милошевић Исидора: *The impact of the Covid-19 pandemic on the work of economic units in penalty institutions (Утицај пандемије Цовид-19 на рад привредних јединица у казнено-поправним установама)*, Educons Универзитет, 18. новембар 2020., Нови Сад, Сремска Каменица.

У протеклих годину дана били смо сведоци да је пандемија Цовид-19 захватила цео свет и да, поред људских живота, ствара и велике економске проблеме у свакој земљи. Милиони запослених остају без посла, привреда трпи велике губитке, а производне и услужне делатности пропадају. У оквиру казнено-поправних установа Републике Србије организоване су привредне јединице са циљем запошљавања осуђеног становништва. Ово радно ангажовање посматра се као облик третмана осуђених лица, а истовремено и као начин стварања новостворене вредности која има за циљ

унапређење стандарда осуђене популације на издржавању казне затвора. Избијањем пандемије Цовид-19, запошљавање осуђеника је сведено само на рад у заводу, док је рад ван завода, који је доносио значајне приходе, обустављен до даљњег. Ово пре свега због чињенице да ова врста радног ангажовања има висок ризик од доношења вируса у казнено-поправну установу у којој живи велики број људи и где би зараза осуђеника створила несагледиве последице. Драстично смањење прихода од запошљавања осуђене популације у казнено-поправним установама свакако ће утицати на стандард осуђеника на издржавању затворске казне. У циљу ублажавања последица, велики део средстава за несметано функционисање институција биће издвојен из буџета Републике Србије.

(члан 22, став 6).

2 бода

Еркић Дражан, Бакмаз Мирјана, Радовић Криста,; *Значај и улога субјеката безбједности у вријеме пандемије изазване корона вирусом*, Први научно-стручни скуп: Креативно пословање у одрживом развоју, „Управљање сложеним финансијско-пословним активностима у безбедносним и услужним делатностима у амбијенту пандемије Корона вируса“, Висока школа струковних студија за менаџмент и пословне комуникације (МПК), 20.11.2020. године, Нови Сад, стр. 74-84, 2020.

С појавом пандемије изазване вирусом SARS-Cov2, односно инфекције Covid-19 долази до велике кризе, која је сасвим сигурно попримила глобалне размјере и произвела глобалне поремећаје. Само ширење овог вируса довело је не само до поремећаја у свакодневно функционисању и раду човјека, него је довело и у питање нормално функционисање институција и органа који су неопходни и нужни у сваком друштву. Свака криза, па и ова криза изазвана вирусом SARS-Cov-2 код људи изазива осјећај нелагоде и неизвјесности, а самим тим и не безбједности. С обзиром на овакву врсту кризе, која је попримила широке размјере, она је с правом, прави изазов за надлежне институције и субјекте. Првенствено, сам изазов је у томе, како адекватно и институционално да одговоре овој пандемији, с циљем заштите становништва, смањењу последица, али и правовремене превенције. Субјекти безбједности, који егзистирају, да ли на државном или локалном нивоу у вријеме ове кризе имају веома битну и запажену улогу. Прије свега, они су неко ко има задатак да обезбједи безбједан амбијент и да директно или индиректно буду у улози стварања услова другим органима и службама да у таквом простору несметано раде и спроводе одлуке и закључке надлежних органа у вријеме пандемије. Овај рад има за циљ да појмовно одреди корона вирус, да укаже на штетности и последице које са собом носи, али и да укаже на сам значај субјеката безбједности у вријеме пандемије изазване корона вирусом.

(члан 22, став 6).

2 бода

Еркић Дражан, Баљак Мирослав, Бакмаз Мирјана: *„Загађивање вода као извор угрожавања еколошке безбједности“*, Пети научно-стручни скуп са међународним учешћем „Заштита вода у зеленој индустријској револуцији“, Универзитет „Унион Никола Тесла“ Београд, Факултет за информационе технологије и инжењерство и

Различити су начини и извори угрожавања безбједности, па тако и еколошке безбједности. Еколошка безбједност, као веома битна у очувању животне средине све више буди интересовање код човјека. Интересовање човјека, а у контексту еколошке заштите, везује се првенствено за очување и унапређење животне средине. Данашње савремено друштво одликује глобализација, повезивање и умрежавање људи, те у таквим околностима и сама еколошка безбједност превазилази националне границе. Основна одлика еколошке безбједности подразумјева непостојање опасности којима се на било који начин наноси штета животnoj средини, односно еколошка безбједност најједноставније речено подразумјева једно стабилно стање човјековог животног простора са реалном могућношћу његовог унапређења. Пријетње које се тичу еколошке безбједности су свестране и угрожавају цијелокупно човјечанство, а сама борба на унапеђењу еколошке безбједности захтјева тијесну сарадњу међу државама. Интересовање за еколошку заштиту и њену безбједност расте, посебно данас када је све више присутан константан технички развој, повећање броја људи, али и у самомо поремећају склада и равнотеже природних добара. Мноштво је законских прописа, домаћих и међународних који настоје да укажу на значај заштите животне средине, али и да што детаљније и прецизније уреде ово питање. Посебно су од велике важности међународне конвенције из којих проистичу обавезе држава чланица на очувању и заштити животне средине. Загађивање вода представља веома битан извор угрожавања еколошке безбједности, с обзиром да је вода међу најраспрострањенима материјама животне средине. Вода представља веома битан и услов у процесу одвијања живота и зато се потребе за водом свакодневно повећавају. Мноштво озбиљних истраживања на глобалном нивоу указују на чињеницу да може доћи до велике кризе, свјетских размјера, која се доводи у везу са недостатком воде. За само угрожавање еколошке безбједности најдиректније се везује човјек и његове активности, гдје људи директно или индиректно земљу, односно природну средину прилагођавају својим потребама и на тај начин енемогућавају да она служи и животињском и биљном свијету. Међутим, угрожавање еколошке безбједности може бити исто тако и у случају природних катастрофа као што су поплаве, клизишта, земљотреси, вулкани, али и загађивање и угрожавање основних материја животне средине, међу којима је вода међу најважнијим. Модерно друштво и данашњи савремени човјек, налазе се данас у врло незавидном положају да услед мноштво различитих пријетњи еколошкој безбједности изнађу најбоља рјешења за очување животне средине, али и за разумјевање оправданих потреба савременог човјека, тј. усклађивање интереса и приоритета у контексту самог одрживог развоја као резултата равнотеже вриједности. У самој стратегији очувања животне средине и подизања свијести о еколошкој безбједности, од пресудног значаја код људи је изградити такав однос према природи и њеним најбитнијим изворима живота, да не ремете њену равнотежу, међузависност, разноврсност и репродукцију. Последице које настају услед угрожавања животне средине су врло опасне и често несагледиве, па сама активност на заштити и очувању животне средине је једна од најприоритетнијих активности данашњег савременог човјека. Најоправданије рјешење у заштити животне средине и унапређењу еколошке безбједности је у мултидисциплинарном приступу проблему, усаглашавању и прилагођавању законске регулативе националних држава са међународним, адекватна и правовремена размјена информација о новим појавним облицима угрожавања екологије и одговору на њих. Овај рад има за циљ да укаже не само на појмовни дискурс еколошке безбједности, воде и животне средине, него и да укаже на значај и важност у очувању природе и

њених вриједности, али и указивање на унапређење еколошке безбједности у савремениом друштву. Такође, овим радом настоји се указати на облике и последице угрожавања еколошке безбједности, као и на правне аспекте и њихов значај у очувању животне средине.

(члан 22, став 6).

2 бода

Еркић Дражан, Баљак Мирослав: „Промјене животне средине као савремена безбједносна пријетња“, први научни скуп „Балкан на Јахорини 2022“, „Стање и перспективе одрживог живота и рада људи на Западном Балкану, 23-25. септембар 2022. године, Јахорина, Висока школа за услужни бизнис Соколац - Источно Сарајево, година 1, број: 1, 2022, стр. 233-244.

Питања у вези угрожавања животне средине одувijek су будила интересовање, а уназад неколико година и данас створила су и озбиљну забринутост код људи. Данашње глобализовано друштво свјесно је да различити облици угрожавања животне средине једни су од узрока који воде у сукобе различитих размјера и интензитета. Све више људске популације због последица угрожавања животне средине сусреће се са проблемама око питке воде, чистог ваздуха, великим поплавама, пожарима, земљотресима, као и другим промјенама који угрожавају људске вриједности и озбиљна су пријетња не само људској популацији, него су озбиљна пријетња и биљном и животињском свијету. Националне државе у оквиру Међународне заједнице нужно су условљене да међусобно сарађују по свим питањима када се говори о безбједности животне средине, а посебно у контексту брзе размјене информација у вези нових појавних облика угрожавања и мјера заштите и унапређења. Безбједност животне средине намће се као озбиљно питање данашњице. Овај рад има за циљ да укаже на сам значај безбједности животне средине, њен теоретски дискурс, али и да укаже на везу између промјена животне средине и сукоба, као и на последице изазване промјенама животне средине по друштво уопште.

(члан 22, став 6).

2 бода

Баљак Мирослав, **Еркић Дражан**: „Етнички конфликти у светлу међународног права“, научна конференција „Српског удружења за међународно кривично право“ на тему „Будућност међународног кривичног права“, 01-04. јуна 2023. године, Врњачка Бања, Збоорник, Графичар д.о.о. Севојно, 2023, стр. 308-319.

Сваки оружани сукоб, без обзира на карактер и интензитет, нажалост без изузетака доноси страдање и разарање. Посједовање национално-статусних права више није довољно, а масовни покушаји стварања нових националних држава и интересне игре међународне заједнице у погледу трговине подршком овој тенденцији, директно погодују продубљивању јаза аргументације етнички конфронтираних група. Бројни неуспјеси у разрјешавању етничких конфликта у периоду након Другог свјетског рата озбиљно инплицирају нужност ургентног новог, свеукупног стратегијског регионалног приступа и одговорности, редефинисање норми међународног права,

адекватне моделе превенције и одговора на етнополитичке кризе и значајно ревидирање улоге водећих међународних организација.

(члан 22, став 6).

2 бода

Еркић Дражан, Баљак Мирослав, Бобић Ацо, Милошевић Исидора: „Полиција у функцији безбједности на нивоу локалне заједнице - студија случаја град Зворник“, други научни скуп „Балкан на Јахорини“, „Развојне перспективе Западног Балкана у XXI вијеку“, 22-23. септембар 2023. године, Јахорина, Висока школа за услужни бизнис Соколац - Источно Сарајево, година 2, број: 2, 2023, стр. 195-215.

Полиција као значајан државни орган, основана је и успостављена да се бави безбједношћу. Као дио система безбједности у склопу свога дјеловања, она се бави заштитом виталних вриједности државе, односно прије свега она се бави питањима личне и имовинске безбједности грађана, безбједности државе и њених институција и сл. С обзиром да је основана у складу са позитивно-правним прописима као јавна служба у обавези је одржавања и примјене права, одржавању јавног реда и мира, али је у обавези и да се свакодневно бори против криминалитета и других видова друштвено негативног понашања. Полиција дјелује на свим нивоима организовања људи, од локалног до државног нивоа и њен рад је мјерљив, посебно на локалном нивоу, из разлога што на нивоу локалне заједнице грађани најдиректније задовољавају своје потребе и остварују своја права и интересе. Овај рад има за циљ да поред указивања на појмовну анализу у вези полиције и локалне заједнице, укаже и на сам значај полиције у погледу стварања безбједног амбијента и информисања грађана о стању безбједности у мјесту гдје живе. Такође, кроз студију случаја у граду Зворнику, поред информисања грађана о стању безбједности на нивоу локалне заједнице, предочиће се и колико је повјерење грађана у полицију у Зворнику, као и друге полицијске органе на нивоу Босне и Херцеговине.

(члан 22, став 6).

1,5 бодова

Стручна дјелатност кандидата (послије последњег избора/реизбора)
(Навести све активности и број бодова сврстаних по категоријама из члана 22.)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 129

Други кандидат и сваки наредни ако их има (све поновљено као за првог кандидата)

III. ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

На конкурс за избор наставника за ужу научну област Безбједносне науке, који је објављен у дневном листу Гласу Српске 18.10.2023. године и веб страници Универзитета у Бањој Луци, доступно на: <https://www.unibl.org/sr/vesti/2023/10/konkurs-za-izbor-nastavnika-i-saradnika-na-univerzitetu-u-banjoj-luci>, пријавио се један кандидат и то др Дражан Еркић.

Увидом у достављену документацију Комисија је установила да је др Дражан Еркић доставио све неопходне документе који доказују испуњавање услова за избор у звање

доцента за ужу научну област *Безбједносне науке*, у складу са чланом 81. Закона о високом образовању Републике Српске (Службени гласник Републике Српске, број: 67/20).

Према Правилнику о поступку и условима избора наставника и сарадника на Универзитету у Бањој Луци од 28. 05. 2013. године (чланови 19, 20, 21, 22 и 25) кандидат је остварио прије избора у звање укупно 170 бодова.

Кандидат испуњава услове у складу са чланом 7 Правилника о условима за избор у научно-наставна, умјетничко-наставна, наставна и сарадничка звања (Службени гласник Републике Српске, број: 69/23).

Кандидат је објавио два оригинална научна рада објављена у истакнутим научним часописима међународног значаја (члан 30 Правилника о условима за избор у научно-наставна, умјетничко-наставна, наставна и сарадничка звања (Службени гласник Републике Српске, број: 69/23) и четири рада са рецензијом који су објављени у зборницима радова са научног скупа међународног значаја.

Комисија констатује из достављених материјала, да кандидат др Дражан Еркић испуњава све услове да се изабере у звање доцента а који су дефинисани Законом о високом образовању (члан 81.) јер се на основу горе наведених референци јасно види да др Дражан Еркић има: научно звање доктора наука у одговарајућој научној области – за коју се бира; најмање три научна рада из научне области за коју се бира, објављена у научним часописима и зборницима са рецензијом, од којих је најмање један објављен у научном часопису међународног значаја или научном скупу међународног значаја и позитивно оцјењено приступно предавање из области које се бира - које је одржано 5.12.2023. године на Факултету безбједносних наука о чему је комисија сачинила посебан извјештај.

На основу наведених чињеница, Комисија предлаже Научно-наставном вијећу Факултета безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци и Сенату Универзитета у Бањој Луци да се др Дражан Еркић изабере у звање доцента за ужу научну област Безбједносне науке.

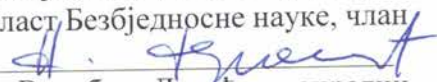
У Бањој Луци, 8. децембра 2023.
године

Потпис чланова комисије:

1. Проф. др Дане Субошић, редовни професор на Криминалистичко - полицијском универзитету у Београду, ужа научна област Организација полиције, предједник комисије

2. Проф. др Предраг Ђеранић, ванредни професор на Факултету безбједносних наука Универзитета у Бања Луци, ужа научна област Безбједносне науке, члан

3. Проф. др Велибор Лалић, ванредни професор на Факултету безбједносних наука Универзитета у Бања Луци, ужа научна област Везбједносне науке, члан

IV. ИЗДВОЈЕНО ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

(Образложење члан(ов)а Комисије о разлозима издвајања закључног мишљења.)

У Бањој Луци, дд.мм.20гг.године

Потпис чланова комисије са издвојеним
закључним мишљењем

1. _____
2. _____

ФАКУЛТЕТ БЕЗБЈЕДНОСНИХ НАУКА
БАЊАЛУКА
Број: 1943/1 2023
Датум: 5.12.2023 год.

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ БЕЗБЈЕДНОСНИХ НАУКА

Датум: 5.12.2023. године

Предмет: записник о приступном предавању кандидата др Дражана Еркића за избор звање наставника на ужој научној области Безбједносне науке на Факултету безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци.

Дана 5.12.2023. године у просторијама Факултета безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци са почетком од 10 часова у сали 129, одржано је приступно предавање за избор у звање наставника у ужој научној области *Безбједносне науке* кандидата др Дражана Еркића на тему: “Злочин из мржње као облик угрожавања *безбједности*“, пред Комисијом именованом Одлуком Научно-наставног вијећа Факултета безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци, број: 23/3.857/23 од 20.6.2023. године у саставу:

1. **Др Дане Субошић**, редовни професор на Криминалистичко-полицијском универзитету у Београду, ужа научна област, Организација полиције, председник,
2. **Др Предраг Ћеранић**, ванредни професор на Факултету безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци, ужа научна област, Безбједносне науке, члан,
3. **Др Велибор Лалић**, ванредни професор на Факултету безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци, ужа научна област, Безбједносне науке, члан.

Обавјештење о приступном предавању је оглашено на званичном сајту Факултета безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци дана 28.11.2023. године.

Комисија је у складу са чланом 81 став (1) тачка 3) Закона о високом образовању (“Службени гласник Републике Српске”, број: 67/20) и чланом 24. Правилника о поступку и условима избора наставника и сарадника на Универзитету у Бањој Луци, за др Дражана Еркића организовала приступно предавање пошто је констатовала да кандидат раније није изводио наставу из области за коју се бира. Комисија је приликом приступног предавања оцјењивала: припрему предавања, структуру и квалитет садржаја предавања и дидактичко-методички аспект извођења предавања. Предавање се састоји из следећих тематских цјелина:

- Уводне одреднице
- Појмовни дискурс и битне карактеристике,
- Позитивноправни оквир кривичних дјела почињених из мржње,

- Значајни примјери из праксе,
- Индикатори (показатељи) злочина из мржње (теоретски и практични аспект),
- Институционална активност у одговору на злочин из мржње,
- Закључак.

ОЦЈЕНА И МИШЉЕЊЕ КОМИСИЈЕ

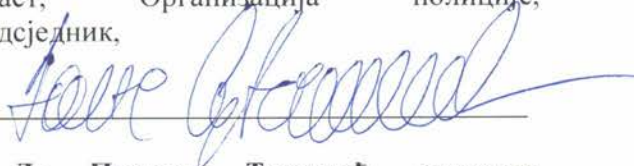
Што се тиче припреме, структуре и квалитета садржаја предавања Комисија сматра да је приступно предавање адекватног садржаја, да је кандидат у припреми предавања користио адекватну стручну литературу. Предавање има јасну логичку структуру и артикулацију (увод, централни дио, завршни дио). Комисија констатује да је кандидат задовољио и дидактичко-методичке аспект извођења предавања. Информације током предавања су саопштене јасно, разговјетно и језгровито. Кандидат је примјенио различите методе, технике и средства наставног рада. Предавање је прилагођено претходним знањима студената основних студија. Кандидат је током приступног предавања садржај предавања представио на занимљив начин на начин који стимулише студенте на критичко размишљање и подстиче их да самостално користе додатну стручну литературу и друге изворе информација.

Комисија је једногласно позитивно оцијенила приступно предавање за избор у звање наставника кандидата др Дражана Еркића и констатовала да кандидат посједује наставничке способности, те да испуњава услове за избор у звање доцента.

У Бањој Луци, 5.12.2023. године

Комисија:

1. **Др Дане Субошић**, редовни професор на Криминалистичко-полицијском универзитету у Београду, ужа научна област, Организација полиције, председник,

2. **Др Предраг Ђеранић**, ванредни професор на Факултету безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци, ужа научна област, Безбједносне науке, члан,

3. **Др Велибор Лалић**, ванредни професор на Факултету безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци, ужа научна област, Безбједносне науке, члан.

